

KAASAV ELU 2019

Lapse keskkond peab olema lapsele huvitav ja motiveeriv

Mõistlik on luua vahendeid, mis on universaalsed, kuid kohaldatavad individuaalsetele vajadustele.

PROBLEEM

Hariduslike erivajadustega õpilaste märkamine ja toetamine on saanud üha enam tähelepanu, aga samas näitavad uuringud, et kaasava hariduse rakendamist takistavad nii hoiakud kui ka teadmised ja ressursid tugimeetmete rakendamiseks. Tänapäeval ei arvestata sageli erivajadusega õppija vajadustega, tekitades nii lõhe kõigi võrdsel käsitlemisel.

EESMÄRK

Luua erivajadustega/ nägemispuudega lastele nutikaid kasutajasõbralikke õppevahendeid arvestades erinevate erivajadustega ning juhtida ühiskonnas tähelepanu kaasava keskkonna loomise vajalikkusele; koostada, korraldada ja läbi viia mitmekülgne õppevahendite rändnäituse programm.

SIHTGRUPP

Tallinna Ülikooli LTI ja teiste instituutide erialade üliõpilased rakendavad interdistsiplinaarselt oma teadmisi, luues kasutajasõbralikke õppevahendeid, mis arvestavad erivajadustega, kuid on samas universaalsed ning kasutatavad laias sihtgrupis. Vahendite loomisel ja katsetamisel tehakse koostööd tulevaste kasutajatega.

NÄITUS

... pakub inspiratsiooni ja tutvustab erivajadustega arvestavate õppetööd toetavate vahendite loomise protsessi ning selle käigus valminud vahendeid (näituse koostamisel lähtuti eeskätt kasutajakeskse kaasava disaini rakendamisest.

Kaasava disaini printsiibi puhul on lisaks ligipääsetavusele eriti oluline ka erinevate sotsiaalsete inimgruppide kaasamine ühiskondlikku ellu.

Kasutajakeskne lähenemine tagab probleemide vaadeldavuse inimkeskselt, mitte valmis objekti keskselt).

Valminud vahendid jõuavad nii otsese siht-grupini kui laiema auditooriumini loodud õppevahendeid tutvustavate üritustena – näiteks lasteaedades, koolides, raamatukogudes (teavet jagatakse ka elektroonilisi kanaleid kasutades), tutvustatakse erivajadusi arvestavate õppevahendite valmistamise vajalikkuse ideed ja põhimõtteid.

**Õppevahendite loomisel arvestati nägemis-puudest tulenevate
rahvusvaheliselt tunnustatud kriteeriumitega
(TUET <http://www.tuet.eu>):**

VÄRVID JA TEKSTUURID: kirkad ja/või tugevalt kontrastsed värvid; Olulised tegevuspinnad (nööbid, nupud, augud) mänguajal on selgelt kontrastsed ja/ või kergesti taustalt eristatavad; ei kasutata koos punast ja rohelist värvi (värvipimedus); on kasutatud erinevaid materjale, tekstuure, tulesid ja reljeefe, mis vastavad mängu eesmärgile.

VORM JA KOMPONENDID: üleüldine struktuur on realistlik või äratuntav kuju, mida on kompimismeele kaudu võimalik kergesti määrata; erinevad osad (nupud, nööbid, lülitid, ühendused, tükid, pildid) on puudutuse kaudu selgesti äratuntavad; on piisavalt kompaktne struktuur ning sellel on tugev kinnitussüsteem, mis takistab asjadel laguneda; on piisavalt tugev toetuspind, mis tagab vajaliku stabiilsuse; lisad (klotsid, riided) on asetatud, selleks mõeldud sahtlisse või on piisavalt suured (vähemalt 2 cm) nii, et laps neid näeb ja kätte saab.

SENSOORSED EFEKTID: sensoorsed efektid lisaks visuaalsele kommunikatsioonile või selle asendajana (nt helid, vibratsioon, liigutused, lõhnad); realistlikud heliefektid, kuulatavad sõnumid (nt lehmad ammuvad ja ei nurru); tegevused ja visuaalsed efektid on puudutuse ja kuulmismeele kaudu selgesti ära tuntavad.

TULEMUSED

- Hangiti küsitluse abil Tallinna Heleni Koolist ja Tartu Emajõe Koolist pimedate laste sihtrühma ning õpetajate põhjendusi, ootusi ja soove õppevahendite valmistamiseks.
- Hinnati TUET tabeli alusel nii enda loodud kui juba varem valminud õppevahendite sobivust pimedate sihtrühmale, et teha valik sobivatest vahenditest näituse koostamiseks.
- Koostati ekspositsiooni täienduseks erinevate õppevahendite gruppide tutvustamiseks sobivad sisutekstdid nii stendidele printimiseks kui QR koodide

vahendusel audio/video väljunditena näitusel nutivahendite kasutamise võimaldamiseks.

- Valmisid: ***Kuukalender, Tunnetusmaja, Mängusein ja Mängud - "Enigma", "Tähtede jaht", Osavad sõrmed"***.

Kaasamine ja kaasatus on ELUs oluline!

Projektis osalesid: Kaja Richter- Kruusamägi, Ave Liik, Eveli Rohtoja, Urmas Kirsipuu, Mari-Liis Kerk, Keiu Martinonis, Getter Tuisk, Helerin Anspeeter, Beatriss Paulin, Kerttu Geidik, Artur Adamson, Krislyn Luus, Kerli Kiwa, Kristi Leinamäe, Triinu Reedik

Juhendajad: Tiia Artla ja Jana Kadastik

